

Gebiedsproces Oostzanerveld

Dit document is voor het laatst bijgewerkt op: 13-12-2023

Het Oostzanerveld is een uniek stuk open veenweidegebied dat grotendeels uit vaarland bestaat. Vele gronden zijn in gebruik als hooiland of weide voor koeien en schapen. Dankzij het beheer van de boeren en andere grondeigenaren in het gebied heeft dit gebied zijn open karakter behouden.

- [Opgaven](#)
- [Aanpak](#)
- [Planning collectief gebiedsproces](#)

Opgaven

Het Oostzanerveld is een Natura 2000-gebied, waarin zowel de Vogelrichtlijn als Habitatrichtlijn van toepassing zijn. Een groot deel is ook opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Van het totale 665 hectare NNN in het gebied is al op 496 hectare natuur gerealiseerd. Het realiseren van de resterende NNN én van de Natura 2000-doelstellingen, zijn twee van de wettelijke opgaven voor het Oostzanerveld. Voor het gebied zijn ook opgaven voor stikstofvermindering, daling van broeikasgassen door een vermindering van bodemdaling en vanuit de Kaderrichtlijn Water. Meer informatie over de wettelijke opgaven vindt u [hier](#).

Aanvullende opgaven zijn in het vierde kwartaal van 2022 bepaald door de werkgroep voor het gebiedsproces. Zij hebben dit gedaan op basis van hun eigen kennis en ervaring, gesprekken met pachters en individuele grondeigenaren én van de resultaten van een informatieavond. De aanvullende opgaven gaan over de thema's "beheer" en "agrarische verdien capaciteit".

Aanpak

In het Oostzanerveld is de provincie op twee manieren actief: via een [collectief gebiedsproces](#) en door [individuele gesprekken](#) met grondeigenaren en pachters in het gebied.

1. Collectief gebiedsproces

In september 2022 is het collectieve gebiedsproces gestart. Om tot een gedragen toekomstperspectief te komen is gekozen voor een organisatievorm die bestaat uit een werkgroep, werkstromen en informatieavonden.

Het collectieve deel van de verkenningsfase wordt gefaciliteerd door Wing, een onafhankelijk procesbegeleider. Zij zorgt ervoor dat iedereen gehoord wordt en inbreng kan leveren. Daarnaast legt Sweco alle uitkomsten uit de verkenningsfase op een heldere en navolgbare manier vast. Sweco stelt bijvoorbeeld de visie voor het Oostzanerveld op. Dit met behulp van de werkgroep, werkstromen en (eigen) experts.

Werkgroep

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties die een belang hebben in het Oostzanerveld. Deelnemers zijn de gemeente Oostzaan, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, LTO Noord, Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land en Dijken, Vereniging Behoud Boeren Waterland e.o., Staatsbosbeheer, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, Stichting Vrienden van het Oostzanerveld en de provincie Noord-Holland.

De werkgroep heeft bij de start onder andere bepaald wat we samen willen bereiken voor het Oostzanerveld, wat de uitgangspunten zijn van het gebiedsproces en hoe we samen met de mensen in het gebied tot een toekomstperspectief willen komen.

De keuzes zijn vastgelegd in een concept startdocument. Op basis van de reacties tijdens de informatieavond van 23 januari 2023 en 6 februari 2023, is het startdocument verder uitgewerkt en vervolgens openbaar gemaakt. Het startdocument bevat als bijlage een gebiedsatlas, waarin publiekelijk beschikbare, relevante feitelijke informatie over het Oostzanerveld is opgenomen.

Informatieavond

Inmiddels zijn er twee informatieavonden geweest; op 23 januari 2023 en op 6 februari 2023. Tijdens deze avonden werd het gebiedsproces toegelicht en konden deelnemers vragen stellen en meedenken over de ambities voor het Oostzanerveld. Er werd met elkaar gedeeld welke kennis & ervaring er al was over het gebied en welke knelpunten en zorgen er waren. Ook werden mogelijke oplossingsrichtingen voor bepaalde onderwerpen voorgesteld. Belangstellenden konden zich vanaf de informatieavond opgeven om deel uit te maken van één of meerdere werkstromen. Tijdens de informatieavond was de werkgroep ook aanwezig.

Werkstromen

Na de informatieavonden van januari en februari hebben ongeveer 20 mensen zich aangemeld voor één van de drie werkstromen. Deze mensen werkten samen met experts en leden van de werkgroep actief mee aan het uitwerken van verschillende opgaven voor het gebied. Het ging niet alleen om het vertalen van de wettelijke opgaven naar het Oostzanerveld, maar ook om het herkennen van knelpunten tot aan het bedenken van oplossingen.

De werkstromen waren ingedeeld in drie themagroepen, die elk drie keer samen zijn gekomen. De thema's zijn:

- Natuur, beheer en stikstof
- Economisch en ecologisch duurzaam boeren
- Water, bodem en klimaat

Organisatiestructuur van het collectieve gebiedsproces

Inmiddels hebben alle negen werkstroomsessies plaatsgevonden waaruit waardevolle inzichten zijn gekomen. Tijdens deze sessies werden de opgaven voor het Oostzanerveld bepaald, oplossingen besproken en knelpunten in kaart gebracht. Tot nu toe is onder andere gekeken naar wat voor type natuur we willen behouden of herstellen, waarbij we rekening moeten houden met de Natura 2000-doelstellingen. Beheerders, zoals boeren, hebben hun praktijkervaring gedeeld. Ook andere onderwerpen kwamen voorbij, waaronder verruiging, ganzenschade, stikstofneerslag, het belang van bodemdaling tegengaan, baggeren en het verbeteren van waterkwaliteit. Sommige vraagstukken zijn in kleine groepen opgepakt door deelnemers uit verschillende werkstromen, bijvoorbeeld hoe duurzaam beheer beter georganiseerd kan worden.

Op dit moment wordt er hard gewerkt door de werkgroep om van de informatie die uit de werkstromen naar voren kwam een toekomstvisie te maken. Wanneer de visie voor het Oostzanerveld af is, wordt deze gepresenteerd tijdens een openbare informatieavond. Hierbij kan iedereen die wil nog reageren op de visie en aangeven waar rekening mee moet worden gehouden. Een uitnodiging voor deze informatieavond volgt in 2024. De visie gaat ook naar Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland, waar deze officieel goedgekeurd moet worden.

2. Individuele dialoog

De provincie heeft iedereen die gronden bezit of pacht binnen het NNN in het Oostzanerveld, waarop nog geen natuur is gerealiseerd, uitgenodigd voor een kennismaking en toelichting op het gebiedsproces. Veel mensen hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt. De gesprekken waren individueel of in kleine groepen. Tijdens de individuele gesprekken is er daarnaast ook veel aandacht voor de specifieke wensen, knelpunten, toekomstplannen en -mogelijkheden van de eigenaar of pachter. Voor het aanvragen van een individueel (vervolg)gesprek of andere zaken kunt u contact opnemen met de procesmanager via oostzanerveld@noord-holland.nl.

Samenhang met het Masterplan Oostzanerveld

De gemeente Oostzaan heeft, samen met diverse belanghebbenden, het Masterplan Oostzanerveld ontwikkeld. Dit plan is in april 2020 vastgesteld. Het doel van het Masterplan is om het landschap, de natuurwaarden en het agrarisch gebruik van het Oostzanerveld voor nu en in de toekomst veilig te stellen. In dit plan zijn ook een aantal wettelijke opgaven benoemd waar de provincie eindverantwoordelijk voor is. Sommige van de genoemde activiteiten binnen het Masterplan en de wettelijke opgaven die worden opgepakt in het gebiedsproces raken elkaar over en weer. Het Masterplan vormt een belangrijke bouwsteen voor het gebiedsproces. Hierbij is het beoogde eindproduct een verbreding en verdieping van het Masterplan.

Planning collectief gebiedsproces

- Start collectief proces: september 2022
- Informatieavond: 23 januari 2023
- Extra informatieavond: 6 februari 2023
- Werkstromen: maart – juli 2023
- Toekomstperspectief gereed: eerste kwartaal 2024

Let op! Dit is een voorlopige planning. Landelijke en provinciale ontwikkelingen zoals het Nationaal Plan Landelijk Gebied (NPLG), Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en de agenda's van leden van de werkgroep kunnen voor veranderingen in deze planning zorgen.